

Kasvatus- ja sivistyspalveluiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko vuodelta 2020

1) Säännösten ja määräysten noudattaminen

Toimialalla säännösten ja määräysten noudattaminen on viranhaltijoiden vastuulla. Toimialajohto ja tulosaluepäälliköt valvovat oman tehtäväalueensa lainsäädännön muutoksia sekä huomioivat muuttuvan lainsäädännön ja määräysten noudattamisen toiminnassa. Toimialan johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee toimialan toimintaan vaikuttavien lakien ja määräysten muutoksia sekä niiden vaikutusta toimialan toimintaan. Vuoden 2020 alusta lähtien on toimialan laajennettu johtoryhmä kokoontunut kerran kuukaudessa.

Tulosaluepäälliköt ohjeistavat henkilöstöä muutoksista sekä ohjaavat ja valvovat niiden vientiä käytäntöön. Henkilöstön perehdyttämisen lisäksi toimialalla tarkastellaan tarvittaessa toimialan rakenteita sekä rajapintojen määrittelyä, jotta säännösten ja määräysten noudattaminen saadaan varmistettua.

Toimialan viranhaltijoiden vastuut ja tehtävät on viety toimialan toimintasääntöön, jonka ajantasaisuutta seurataan aktiivisesti ja toimintasääntöä muutetaan tarvittaessa.

2) Tavoitteiden toteuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Varojen käyttö avataan talousarviovalmistelun yhteydessä, jolloin esitetään yksityiskohtaiset perustelut lisämäärärahoille. Varojen jakoa ja käyttöä tarkennetaan vuoden alussa hyväksyttävällä käyttösuunnitelmalla, jossa varat jaetaan tulosityksikkötasolle. Varojen käytön valvonta on jokaisen yksikön johdon vastuulla ja tulosaluepäälliköt valvovat oman tulosalueensa varojen käyttöä. Toimialan johtoryhmässä käsitellään säännöllisesti toimialan talouden toteumaa tulosaluetasolla ja tarvittaessa tarkemmin. Varojen käytöstä raportoidaan kerran kuukaudessa kasvatus- ja sivistyslautakunnalle.

Tarkemmin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta toteutetaan kolme kertaa (31.3., 30.6. ja 30.9.) vuodessa osavuosikatsausten yhteydessä.

Osavuosikatsauksessa käydään läpi toimialan talouden toteuma ja annetaan tilinpäätösennuste. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan niin ikään osavuosikatsauksen yhteydessä, jolloin kerrotaan tavoitteiden tilanne sekä arvioidaan mittareiden toteutumista.

Toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti säännöllisin väliajoin. Tuloksellisuutta mitataan asettamalla toiminnalliset tavoitteet linjaan strategisten tavoitteiden kanssa sekä asettamalla toiminnallisille tavoitteille selkeitä ja mitattavia mittareita. Mittareiden avulla toiminnan laatu ja tuloksellisuus tehdään mitattavaksi ja läpinäkyväksi. Tuloksellisuuden arviointi esitetään osavuosikatsauksen yhteydessä.

Tuloksellisuutta ja laatua arvioidaan jatkuvasti myös muuttuvan toimintaympäristön asettamien haasteiden mukaan. Toimintaympäristön muutos sisältää niin säännösten ja määräysten muuttumisen kuin myös fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, jotka vaativat nopeaa reagoitua. Jatkuvalla arvioinnilla pyritään varmistamaan palvelujen laadukas ja tehokas tuottaminen.

3) Riskienhallinnan järjestäminen

Toimialan riskienhallinnan strategiaan kuuluu olennaisena osana henkilöstön kanssa tehtävä riskienarviointi, jonka pohjalta toimialan riskienhallintaa suunnitellaan yhteistyönä koko henkilöstön kanssa. Arvioinnissa tarkastellaan ja arvioidaan riskien todennäköisyyttä ja vaikuttavuutta. Merkittäviksi riskeiksi nousevien riskien osalta tehdään toimintasuunnitelma, jolla riskiä voidaan pienentää, riski voidaan poistaa kokonaan tai riskin toteutumisen vaikutusta pienentää. Riskienhallinnassa olennaisena osana on henkilöstön riittävä perehdyttäminen sekä ohjeistus.

Riskienhallinnan tavoitteena on kartoittaa keskeiset toimialalle kohdistuvat riskit toimintaympäristön, tietohallinnon, talouden ja päätöksenteon näkökulmista. Riskienhallinnan taulukointiin arvioidaan riskin merkittävyys, kirjataan toimenpide riskin pienentämiseksi tai poistamiseksi sekä

määritellään riskille vastuutaho, jonka tehtävänä on toimenpiteen täytäntöönpano.

Riskienhallinnan periaatteet on selkeästi määritelty ja riskienarviointia tehdään säännöllisesti. Esimerkiksi koulujen turvallisuussuunnittelu pohjautuu järjestelmälliseen riskienhallintapolitiikkaan. Toimialalla tehdään tiivistä yhteistyötä pelastuslaitoksen ja muiden yhteistyötahojen kanssa turvallisuuden edistämiseksi eri toimipisteissä. Kasvatus- ja sivistyspalveluissa suurimmaksi riskiksi sen laaja-alaisuuden osalta on tällä hetkellä koettu koronapandemia. Digitalisaation kehittymisen myötä lisäksi tietohallintoon liittyvä turvallisuus, kustannuskehitys ja tv-tukipalvelujen riittävyys.

4) Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Toimialalla ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja käyttöarvossa menetyksiä. Toimiala ei tee merkittäviä kilpailutuksia vaan toimii pääsääntöisesti kunnan puitesopimusten puitteissa.

5) Sopimustoiminta

Toimialalla on neljä merkittävää sopimusta: sopimus yläkoululaisten yhteisestä oppilaaksiottoalueesta Kellokosken yläkouluun Tuusulan kanssa, musiikkiopistopalvelun järjestämisen sopimus Porvoon seudun musiikkiopiston kanssa, Kirkes -kirjastoyhteistyösopimus sekä sopimus aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisestä erityishuoltona.

Tuusula-sopimus on ollut voimassa syksystä 2015 alkaen ja sen mukaan Arolan, Hyökännummen ja Ohkolan kouluista yläkouluun siirtyvälle ikäluokalle osoitetaan ensisijainen koulupaikka Tuusulasta Kellokosken yläkoulusta. Sopimuksen mukaan Tuusula järjestää oppilaiden opetuksen ja saa oppilaista kotikuntakorvauksen. Tuusulan kunta ei saa laskuttaa Mäntsälää kyseisten oppilaiden osalta.

Porvoon seudun musiikkiopiston sopimuksessa Mäntsälän kunta on sitoutunut ostamaan musiikkiopisto-opetusta Porvoon seudun musiikkiopistolta. Lisäksi Porvoon seudun musiikkiopisto järjestää Mäntsälässä musiikkileikkikoulu -toimintaa. Mäntsälän kunta maksaa Porvoon seudun musiikkiopistolle 124 opiskelijapaikasta.

Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän (Keusote) ja jäsenkuntien välinen sopimus aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisestä erityishuoltona astuu voimaan 1.1.2021 lukien, toiminnan käynnistyessä 1.8.2021 lukien (KH 1.2.2021). Aamu- ja iltapäivähoitoa koskevat erityishuolton oppilaskohtaiset päätökset tehdään Keusotessa, palvelu tuotetaan Hepolan koulussa. Sopimus on määräaikainen, joka päättyy 31.12.2022.

Sopimusten toteutumisessa ei ole havaittu negatiivisia seuraamuksia. Kaikki sopimukset ovat voimassa toistaiseksi ja niissä on määritelty sopimuksen irtisanomisaika sekä sopimusvelvoitteiden hoitaminen sopimuksen irtisanomisen jälkeen.